52 hreppsnefndunum koma, og að gjöra þær athugasemdir við einstök atriði í þeim, sem
28. febr. þeim mætti virðast ástœða til, bæði að því leyti, sem hinar fram komnu skýrslur kynnu að þurfa leiðrjettingar við, og eins um tillögur þær, er fram koma um það, hversu skipta skuli tölu allra jarðarhundraða í hreppnum milli jarðanna, sem í hreppnum eru;

að sýslunefndirnar verði látnar taka til íhugunar hlutfallið milli jarðarhundraðanna í hinum einstöku hreppum sýslunnar og koma fram með tillögur um mat á hundraðatali hreppanna eptir sanngjarnara hlutfalli, þá er ójöfnuður þykir á vera milli hreppanna sín á milli, *þó svo að tala jarðarhundraðanna í sýslunni allri verði óbreytt,* og að þessu starfi verði lokið svo tímanlega, að sýslumennirnir geti með póstum þeim, sem koma til Reykjavíkur í nóvember mánuði þ. á. sent landshöfðingjanum allar skýrslur og tillögur hreppsnefndanna og sýslunefndanna ásamt vottorði sínu samkvæmt embættisbókum sýslunnar um öll jarða-afsöl og jarðavirðingar, sem átt hafa sjer stað á ofannefndum áratug;

að lagt verði fyrir umboðsmenn landssjóðsjarðanna, að afhenda hreppsnefnd hverri fyrir 15. maí þ. á. nákæma skrá yfir umboðsjarðir í hreppi hennar með skýrslu um það árlega eptirgjald, sem þær eru byggðar fyrir, og fyrir sóknarprestana að fá hreppsnefndunum í hendur innan sama tíma skýrslu bæði um þá virðing á bújörðum presta, er gjör var 1878 til afnota við brauðamatið og eins um árlegt eptirgjald það, er landsetar á kirkjujörðum og ljensjörðum greiða;

að landshöfðinginn svo skuli yfirfara skýrslur þær og tillögur, er þannig safnast, og leggja þetta svo fyrir ráðgjafann með uppkasti til lagafrumvarps um endurskoðun jarðabókarinnar, er leggja megi fyrir alþingi 1883.

Með því nú að jeg er samdóma yður, herra landshöfðingi, um þessar tillögur yðar, þá vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að jeg samþykki það sem þjer hafið lagt til, þannig, að jeg fel yður að breyta tíma-ákvörðunum þeim, sem til eru teknar, ef yður virðist þess þörf.

53 **Umburðarbrjef**
1 apríl. til allra sýslumanna og prófasta um nýtt jarðamat.

Með skírskotun til brjefs ráðgjafans frá 28. febr. þ. á. um endurskoðun jarðamatsins 1861 — og er brjef það prentað í stjórnartíðindum þ. á. B. 52 bls. 61—62, — vil jeg þjónustusamlega skora á yður að hlutast til um, að skýringar þær, er getur um í brjefinu, verði útvegaðar innan þess tíma, sem nú skal greina:

1. Skýrslur þær, er hreppsnefndum í sameiningu við hreppstjóra ber að semja fyrir hvern einstakan hrepp, skulu sendar sýslunefndum innan loka *júlí* mánaðar þ. á., og skulu þær samdar eptir þessari fyrirmynd:

SKÝRSLA
um eptirgjald jarða í hreppi í sýslu.

Nr	Nafn jarðarinnar.	Dýrleiki hennar samkv. jarðabók 1861	Nafn ábúanda.	Árgjöld þau, sem nú eru greidd eptir jörðina.			Mat hreppsnefndarinnar á sanngjörnum leigumála.		Hvenær jörðin hafi síðast verið seld eða virt.	Virðingar- eða söluverð.	Athugasemdir.
				Landsskuld.	Kúgildi á 20 pd. smjörs tals.	Önnur gjöld.	Landsskuld eptir meðalverði allra meðalv. álnir.	Kúgildi á 20 pd. smjörs tals.			

Með tilliti til jarða þeirra, er leiguliðar búa á, verður nákvæmlega að tilgreina allt gjald það, er goldið er eptir jörðina í þeim aurum, sem það er goldið. Álíti hreppsnefndin það gjald sanngjarnt, þarf ekki að rita neitt mat á eptirgjaldinu í þann dálk, er ætlaður er undir slíkt mat. En sje hreppsnefndin á því, að leigumáli sá, sem nú er á jörðunni, sje annaðhvort of hár eða of lágur, á að rita í matsdálkinn landsskuld þá — talda í álnum eptir meðalverði allra meðalverða- og kúgildatal það, er hreppsnefndin álítur sanngjarnan leigumála á jörðunni. Með tilliti til allra jarða þeirra, er eigendur búa á sjálfir, ber hreppsnefndinni að meta eptirgjaldið (landsskuldina í álnum eptir meðalverði allra meðalverða), og þarf fyrir þær jarðir ekki að rita neitt í dálka þá, sem ætlaðir eru árgjöldum þeim, er nú eru greidd eptir jarðirnar. 53 1. apríl.

Það er ekki óskað eptir skýringum um sölu eða virðingu jarða frá eldri tíma en frá árinu 1871 og þarf því enga skýrslu að gefa um þetta fyrir þær jarðir, sem ekki hafa verið virtar eða seldar á síðustu 11 árum, það ber að skýra frá virðingunni hvort sem hún hefir verið gjörð við skipti, við veðsetningu fyrir láni eða við annað tækifæri, og ber að geta þess undir dagsetningunni í hvaða tilgangi virðingin hafi átt sjer stað.

Í athugasemdadálkinum verður að skýra frá atvikum þeim, er eptir að jarðabókin frá 1861 var samin, hafa verkað á sölu eða afnotaverð jarðarinnar, og hvort sanngjarnt þyki að færa til hundraðatal einstakra jarða; en þar við verður vel að gæta þess, að ekki verður fært niður eða upp hundraðatal neinna jarða nema því að eins, að hundraðatal annara jarða í hreppnum verði fært upp eða niður jafnmikið.

2. Skýrslur þær er umboðsmenn og prestar eiga að semja um þjóðjarðir, ljensjarðir og kirkjujarðir í hverjum einstökum hreppi skulu sendar hreppsnefndunum innun *15. júní* þ. á.

3. Skýrslur hreppsnefnda með athugasemdum sýslunefnda og tillögum þeirra um tílfærzlu á hundraðatali hreppanna, skulu sendar landshöfðingja með póstum þeim, er koma til Reykjavíkur í nóvembermánuði þ. á., og verða sýslunefndirnar að gæta þess að færa ekki til hundraðatal neins hrepps, nema því að eins að hundratal annars hrepps í sýslunni verði fært til að sama skapi svo, að tala allra jarðahundraða í sýslunni samanlagðra verði óbreytt.

Auglýsing

um landsskjalasafn. 54 3. apríl.

Með samþykki ráðgjafans hafa nú á lopti dómkirkjunnar hjer í bœnum, þar sem landsbókasafnið og forngripasafnið voru geymd áður, verið gjörð geymsluherbergi fyrir embættisskjalasöfn; síðan hefir skápum þeim, er landsbókasafnið notaði áður, verið skipt milli þessara geymslu-herbergja, en fyrir hvert þeirra um sig er sett viðunanleg læsing. Nú skulu svo reglur þær, er hjer koma á eptir, settar fyrir afnotum þessara skjalaherbergja:

1.

Hvert af skjalasöfnum þeim, er nú skulu nefnd, fær geymsluherbergi fyrir sig:

1. Skjalasafn landshöfðingja;
2. —»— stiptsyfirvaldanna;